

SLOVO ÚVODEM

Milé kontemplativní sestry i sestry z ostatních právně samostatných klášterů,

jak víte, dne 29. června 2016 vyhlásil papež František apoštolskou konstituci *Vultum Dei quaerere* (*Hledat Boží tvář*), věnovanou ženskému kontemplativnímu životu, která pak byla zveřejněna dne 22. července téhož roku.

Petrův nástupce v této konstituci praví, že kontemplativní duše jsou majáky a pochodně, které vedou a provázejí lidstvo na jeho cestě. „Ve světě, který někdy i bezděčně hledá Boha,” píše papež, „se zasvěcené osoby ve svém hledání nikdy nesmějí zastavit a neustále musí nést evangelium současnému světu.“ A tak Svatý otec povzbuzuje kontemplativní sestry k „houževnatému překonávání pokušení, zvláště těch, která vedou k apatii, rutině, demotivaci a paralyzující omrzelosti”.

Papež v dokumentu podává nový pohled na dvanáct podstatných prvků kontemplativního života, které mají být předmětem rozlišování a potřebné revize. Prvním z nich je formace, „vyžadující ustavičnou konverzi” a přiměřenou dobu devíti až dvanácti let. Kláštery „mají věnovat velkou pozornost rozlišování duchovních povolání a nenechat se strhnout pokušením počtů a výkonnosti. Druhým prvkem je modlitba, která je mízou zasvěceného života a která nesmí být prožívána jako „stahování se do sebe”, nýbrž jako „rozšiřování srdce, aby objímalo celé lidstvo”, zvláště trpící.

Dalšími důležitými prvky jsou: centrální role Božího slova, mající svůj výraz v *lectio divina*, modlitbou prosycené četbě Písma, a dále pak svátosti eucharistie a smíření - tři elementy, na nichž musí stát osobní život každé kontemplativní sestry.

Další prvky se týkají praktické struktury mnišského kontemplativního života: sesterský život v komunitě, práce, askeze, ztišení a s tím související užívání sdělovacích prostředků, a konečně klauzura, která je „charakterizovaná mlčením a samotou a vyjadřuje a chrání integritu a identitu života cele kontemplativního“. Nakonec jsou uvedeny prvky organizační jako nezávislost (autonomie) klášterů a jejich federace.

Tento nový pohled na podstatné prvky mnišského života nachází svůj konkrétní výraz v normativních závěrech, kde papež vyhláší nutnost úpravy některých dosud platných norem a pověřuje Kongregaci pro zasvěcený život, aby příslušnou prováděcí instrukcí zajistila aplikaci apoštolské konstituce a konkretizovala normativní úpravy. To Kongregace provedla instrukcí *Cor orans* (*Modlíci se srdce*) ze dne 1. dubna 2018, která je od okamžiku svého zveřejnění (15. května 2018) „pro všechny kláštery latinského obřadu“ závaznou a kláštery „musí nařízení instrukce splnit do jednoho roku od jejího zveřejnění“ (Závěrečná ustanovení).

Toto nové pojetí podstatných prvků kontemplativního života a nová normativa vyvolává mnoho otázek a diskusí. Akademie kanonického práva proto uspořádala na téma instrukce *Cor orans* studijní den, aby nám ji vyložil P. Stefano Cañuto, OSA, který pracuje na odboru pro mnišky Kongregace pro IZŽSAŽ. Věříme, že jeho přednáška i diskuse s ním vnesou do dané problematiky větší jasno a pomohou vám lépe se v ní zorientovat, abyste mohly začít uplatňovat ustanovení instrukce ve svém zasvěceném životě a upravit podle ní i své konstituce tak, aby mohly být předloženy ke schválení Apoštolskému stolci.

Kéž studijní den i tato publikace přispějí k plnějšímu prožívání vašeho kontemplativního života, který jako „strážce daru milosti a bohaté apoštolské plodnosti byl vždy viditelným svědkem tajemné a mnohotvárné svatosti, jež obohacuje Kristovu církev plody milosti a milosrdenství“.

P. Josef Jančář, O.Carm.
viceprezident AKP v Brně
a biskupský delegát pro zasvěcený
život v brněnské diecézi

V Brně, 15. října 2018, o svátku sv. Terezie od Ježíše

OBSAH

Slovo úvodem	5
Apoštolská konstituce papeže Františka „Vultum Dei quærere” o ženském kontemplativním životě	7
Úcta, chvála a díkyvdání za zasvěcený a mnišský kontemplativní život	9
Doprovázení a vedení církve.	11
Základní prvky kontemplativního života.	14
Témata, která jsou předmětem rozlišování a normativních změn	16
Formace	16
Modlitba	17
Centrální postavení Božího slova	19
Svátost eucharistie a smíření	20
Bratrský život ve společenství	22
Autonomie klášterů	24
Federace	24
Klauzura	24
Práce	25
Mlčení	26
Komunikační prostředky	26
Askeze	27
Svědectví mnišek	28
Normativní závěr	29
Závěrečné ustanovení	33
Seznam zkratk	33
Kongregace pro instituty zasvěceného života a společnosti apoštolského života, „Cor orans” - prováděcí instrukce k apoštolské konstituci „Vultum Dei quærere” o ženském kontemplativním životě.	35
Úvod.	35
Všeobecné normy	37

Kapitola první - Právně samostatný klášter [sui iuris]	39
I. Založení (Fundace)	40
II. Kanonické řízení	43
III. Přičlenění (Afiliace)	45
IV. Přemístění (Translace)	47
V. Zrušení (Soppressione)	47
VI. Církevní dohled nad klášterem	48
VII. Vztahy mezi klášterem a diecézním biskupem	50
Kapitola druhá - Federace klášterů	52
I. Povaha a cíl	52
II. Předsedkyně federace	54
III. Federální rada	56
IV. Shromáždění federace	57
V. Federální úřady	59
VI. Řeholní asistent	60
Kapitola třetí - Odloučenost od světa	61
I. Pojetí a význam odloučenosti pro kontemplativní život	61
II. Komunikační prostředky	63
III. Klauzura	63
IV. Papežská klauzura	65
V. Předpisy ohledně papežské klauzury	66
VI. Klauzura definovaná v konstitucích	68
VII. Předpisy ohledně konstituční klauzury	69
Kapitola čtvrtá - Formace	70
I. Obecné principy	71
II. Trvalá formace	72
III. Prostředky trvalé formace	74
IV. Počáteční formace	75
Závěrečná ustanovení	80
Závěr	81
Stefano Cañuto, Instrukce „Cor orans” pro aplikaci Apoštolské konstituce „Vultum Dei quærere” o ženském kontemplativním životě	83
Stefano Cañuto, L’istruzione „Cor orans” applicativa della Costituzione Apostolica „Vultum Dei quærere” sulla Vita Contemplativa Femminile	99
Poznámky	115
Obsah	117